

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Jo'fa si Dumineca.

Pretulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anu lu XII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru siacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 25.

Joi, 30 Martiu | 11 Apriliu

1878.

Conflictulu russo-romanu.

Brasiovu, 10 Apriliu 1878.

Neintielegerile intre miculu statu romanu si Russi'a au ajunsu la culme. Lumea europeana nu scie ce se admire mai multu, eroismulu documentatu de catra armat'a romana pe campulu de lupta seu curagiulu, cu care romanii 'si ap'era drepturile si esistenti'a amenintiata. Romanii protest'za cu voce tare inaintea Europei contra stipulatiunilor tractatulu dela San Stefano, ce-o atingu si in aceea 'si mesura, in care opozitiunea guvernulu romanu devine mai mare, cresce si mani'a rusiloru.

Russii sunt cu atatu mai inversiunati asupra romaniloru, cu catu in orb'a loru trufia ei au crediutu, ca acesti'a de frica voru primi totu ce le voru dá si se voru tiené fericiiti a luá in schimbulu Basarabiei, Dobrogia. Marea imperatia rusesca nu s'a asteptatu niciodata la o resistentia atatu de energica din partea romaniloru. Unu micu statu, care dupa parerea ce domnesce in cercurile din Petersburg a trairu si traiesce numai din gratia colossulu nordicu, se aiba curagiulu a se opune vointiei esprese a puterniculu Tiaru! Acest'a este nemaipomenitu in istori'a mariloru domnitori ai tuturor Russieloru. Fara a intrebá de sunt in dreptu seu nu, russii combatu pe romani din simplulu motivu, ca cut'za a face opozitiune Tiarulu si guvernulu seu. Acest'a privesce Romanii inca de acuma cá pe unu statu vasallu, a caruia guvernulu trebuie se asculte de poruncile ce-i vinu dela St.-Petersburg.

Nu mai astfeliu s'ar poté esplicá straneulu limbagiu, cu care s'a adresatu principele Gorciacoff catra represintantele Romaniei la curtea dela St. Petersburg. Dér' nici Turci'a nu ar' fi fostu capabila de atata brutalitate faci'a de vasallii sei, cata a documentat'o cancelariulu rusescu in conversatiunea s'a cu agintele romanu faci'a de Romanii. „Déca nu ve 'ti cede, ve vomu luá Basarabi'a cu puterea" si „imperatulu s'a maniatu pe voi si ve dice prin mine, ca déca veti protestá contra articululu VIII va ocupá tier'a si va desarmá armat'a romana", apoi „nu voimu se avemu de a face cu voi mai multu nimicu" — aceste amenintiaru adresate guvernulu unu statu, cu care Russi'a a fostu aliata si caruia are se-i multiamésca, ca ostirile rusescu nu au fostu nimicite de armat'a lui Osman-pasi'a, sunt unice in felulu loru si document'za in modu eclatantu parintescile intentiuni ce le are Russia pentru poporulu romanu dela Dunare!

„Romanii ne sta in cale, de cate-ori voimu se trecemu in Turci'a, acést'a nu-o mai potemu suferi trebuie se avemu unu drumu permanentu prin tier'a" dise unu diplomatu rusescu inca inainte de declararea resbelulu. Cuvintele lui erau acompaniate de unu gestu, prin care voiea se dica, ca la casu de trebuintia russii voru intrebuintá si forti'a. Óre se fi ajunsu acuma in adeveru lucrulu pana la atatu?

Din norocire Russi'a cu tóte victoriele sale inca nu este astadi singur'a stapanu in Europ'a. Mai sunt si alte poteri mari, cari mai au se vorbeasca unu cuventu si in cestiunea Basarabiei si in privintia punctulu VIII alu tractatulu de pace si cari nu voru suferi, cá Russi'a se calce in picioré drepturile suverane ale poporulu romanu. Atitudinea romaniloru a insuflatu respectu si in credere intregi Europe si déca este se judecamu dupa opiniunea pressei, atunci tóte poteri mari afara de Russi'a sunt aplecate a sprigini caus'a drépta a Romaniei.

Mai bine inse nu poté ap'era nimenea dreptulu Romaniei, cá cumu 'lu apera insusi guvernulu romanu, tier'a intréga si Domnitoriulu ei. Candu a auditu principele Carolu de amenintiarile lui Gorciacoff, a disu catra consululu rusescu:

„Spunei principelului Gorciacoff, ca armat'a romana póte fi sdrobita, pana voiu traie in se nu va fi desarmata“.

Cuvintele aceste esprima unu curagiu, o mandria si o barbatia démna de urmasulu lui Stefanu si Mihaiu, démna de unu principe din gloriós'a casa Hohenzollern, ele sunt unu documentu mai multu pentru increderea ce-o are principele-domnitoriu in missiunea cea inalta a poporulu romanu, in spriginulu ce acést'a cu dreptu 'lu póte asteptá dela poteri europene. Este prea naturalu, ca atitudinea adeveratu princiaru a domnitoriulu Carolu a trebuitu se produca celu mai viu entusiasmu in tier'a si in armata. Densulu a vorbitu, — a vorbitu in consciinti'a dreptulu neperitoriu alu Romaniei si pentru aceea puçinele sale cuvinte au resunatu c'unu echo puternicu in tóta Europ'a.

Cuteza-va Russi'a in faci'a simpathieloru ce le arata tóta Europ'a pentru mic'a Romania a realisá amenintiarile sale? In casu, candu brutalitatea russa ar' merge pana a intrebuintá in adeveru forti'a contra Romaniei, trebuie se ne asteptamu dupa declaratiunea de mai susu a Domnitoriulu la o resistentia energica a armatei romane. Din acést'a inse s'ar' nasce de siguru unu resbelu european, pentru-ca nici Angli'a, nici Austro-Ungari'a n'ar' poté suferi o asemenea violare de dreptu, o astfeliu de tractare perfida a unu micu, dér' bravu aliatu, cumu a fostu statulu romanu Russiei. Tóte celalalte poteri cu Germani'a in frunte ar' trebui se protesteze contra actulu de putere rusescu si situatiunea s'ar' poté schimbá fórte iute si cu totul in defavorulu Russiei. Pentru aceea credemu, ca principele Gorciacoff se va gandi de trei ori inainte de a se decide a traduce in fapta vreun'a din amenintiarile adresate guvernulu romanu.

Amenintiarile Russiei.

O depesia a ambasadorulu anglesu dela Vien'a Sir Elliot dela 1 Apriliu adresata lordulu Derby impartasiesce acestuia o depesia a lui Cogalniceanu catra agentulu Romaniei la Vien'a Balaceanu, care dice, ca la dorinti'a espressa a lui Cogalniceanu agentulu romanu dela Petersburg gener. Ghic'a a avutu o convorbire cu principele Gorciacoff asupra cestiunei basarabiene si a intentiuniloru Russiei. Gorciacoff dise ca cu tóte strigatele romaniloru in la intru cá si in afara, decisiunea Russiei este irrevocabila. Elu nu ar' aduce cestiunea inaintea congressulu, fiindu-ca acést'a ar' fi o ofensa pentru imperatulu: déca o alta putere ar' voi acést'a, Russi'a n'ar' consimti; Russi'a voiesce se trateze cu romanii singuri despre acést'a cestiune si déca nu va poté se ne face se cedamu ne va luá Basarabi'a cu puterea si déca romanii ar' voi se se opuna cu armele, acést'a ar' fi fatalu pentru ei. Cu tóte aceste amenintiaru, asia finesce depesi'a lui Cogalniceanu, persistemu in a refusá ori-ce negociatiune asupra Basarabiei si a nu cede.

O alta depesia a lui Elliot catra lordulu Salisbury dela 3 Aprile comunica urmatórea depesia a agentulu romanu dela St. Petersburg: Adi dimineatia m'a inviatu principele Gorciacoff la sine si 'mi-a adresatu urmatórea intrebare: „Este adeveratu, ca guvernulu D-Vóstre voiesce se protesteze contra articululu VIII alu tractatulu dela San Stefano, care autoris'za sustinerea comunicarei armatei din Bulgari'a cu Russi'a? Imperatulu — dise elu apoi, — care fara de aceea este superatu pe D-Vóstre pentru atitudinea ce-o observati in privintia Basarabiei, ar' perde

patientia, déca ati face unu asemenea protestu; Maiestatea S'a mi-a demandatu a ve spune dreptu incunosciantiare pentru guvernulu D-Vóstre, ca in casu, candu ati avé intentiunea a protestá contra articululu VIII si a ve oppune, va dá ordinu de a ocupá Romanii si de a desarmá armat'a romana.

La observatiunea mea (a lui Ghic'a), ca Russi'a ar' trebri se se intieléga cu Romanii si nu cu Turci'a asupra trecerei trnelor sale, dise principele Gorciacoff: In urm'a atitudinei ce pastrati nu voimu se mai avemu de a face nimicu cu D-Vóstre; ajunge se sciti, ca noi staruimu cu totu adinsulu cá se avemu libera trecerea prin tier'a D-Vóstre; insciantiare guvernulu D-Vóstre despre declaratiunea imperatulu; guvernulu D-Vóstre trebuie se se esprime categoricu, de are seu nu intentiunea a face opozitiune, a protesta contra dreptulu ce ni lu rezervamu in articululu VIII.

La missiunea dlui Bratianu.

Cu missiunea ministrulu-presiedinte Bratianu la Vien'a s'a ocupatu tóta press'a austro-ungara si cea esterna. Opiniunile sunt diferite. Unii dicu, ca missiunea a succesu, altii sustienu contrariulu. Intre cesti din urma e a se numerá si corespondentulu din Vien'a a lui „National-Ztg.“ care serie, ca in cestiunea Basarabiei d. Bratianu nu a reusitu. Elu mai adauge inca, ca cestiunea acést'a póte fi resolvata printr'unu faptu complinitu alu Russiei (adeca prin ocuparea Basarabiei de catra russii.) Cei mai multi sustienu, ca incatu pentru art. VIII alu tractatulu de pace cabinetulu austriacu va stá pe partea Romaniei. Unu corespondentu a lui „Extrablatt“ din Vien'a scrie, ca ar' fi fostu primitu de dlu Bratianu si ca acést'a i-ar' fi respunsu la intrebarea, ca cumu l'a primitu cont. Andrásy: „Eu credu, ca d. Andrásy are prejudetiele conatiunaliloru sei, cari nu judecu dreptu despre Romanii; dér' elu e omu dreptu si desi e preocupatu totu va recunósce, ca caus'a nóstra este justa. Maghiarii credu, ca noi amu avé unele aspiratiuni la Ungari'a. Ar' fi inse o copilaria a crede, ca ne-amu fi potutu gandi vreodata la aceea, ca vomu fi in stare a trunchiá vreodata acestu regatu puternicu.“ — Foile germane oficióse si neoficióse din Vien'a vorbescu fórte bine despre Bratianu si missiunea lui. Acuma nu mai sunt in dubiu despre aceea, ca ministrulu-presiedinte romanu nu e panslavistu. Observamu in fine, ca intre altii au mai visitatu d. Bratianu si pe archiducele Rainer si pe cavalerulu de Schmerling si a convorbire mai cu toti ambasadorii mariloru poteri din Vien'a cu deosebire cu celu italianu contele de Robillant.

Revista diuaristica.

Sub titlulu „Brutalisarea Romaniei“ publica „Neues Pester Journal“ dela 6 Apr. unu articulu de fondu remarcabilu, din care estragemu urmatóriele:

„Lovituri de cnuta cu vorb'a“ (gesprochene Knutenhiebe) acést'a — dice „N. P. J.“ — e singurulu caracteristicu alu cuvinteloru ce le-a adresatu, dupa cumu ne spune Cartea venata anglesa, Gorciacoff agentulu romanu gener. Ghic'a. In istoria nu s'a mai pomenitu o asemenea misielia si brutalitate faci'a c'unu aliatu. Napoleonu I si Bismarck, cari au fostu destulu de duri si nemilosi, nu s'au adresatu niciodata catra inimizii loru in astu modu cu pumnulu, cumu a facutu Russi'a faci'a de unu statu si de unu poporu, alu carui'a ajutoriu l'a fostu cersitu plangundu, candu armatele sale erau nimicite in Europ'a si Asi'a

de catra glótele turcesci si a carui'a integritate teritoriala s'a legatu prin tractate solemnele a-o aperá. Limbaziulu cancelariului russescu coresponde celui'a a lu foiloru russesci, cari acuma vorbesce numai de „ingamfatií descendenti ai coloniei de osanditi romani, asiediati in Daci'a“ si de necesitatea anecliunii principatelor. In peptulu fiacaruia, care mai are unu simtiu de dreptate, ferbe mani'a asupra bestialitatii moscovite si a despotismului, care prin spoliarea si insultarea aliatalui ne face se prevedemu ce sórte pregatesce contrariloru sei.“

„Nu avemu alte simpathii pentru romani de catu acele ce le datoiescu cetetianii unui statu liberu celoru scurtati in dreptulu lor, celoru asupriti si spoliati. Simpathii speciale pentru fantastii si agitatorii dacoromani, cari guvernéza astadi in principate marturisimu, ca nu avemu. Remane inse cu tóte aceste adevéru, ca Russi'a planuiesce din motive curatu dinastice o nedreptate infama si ca Romani'a, prin aceea, ca si apera cu energia dreptulu seu naturalu si integritatea s'a, se pune cá unu zidu aperiatoriu inaintea interesselor Austro-Ungariei si ca fiacare ruptura ce se face in acestu zidu deschide unu drumu in anim'a tiei nóstre. Cu ura selbatica probá odinióra Palacky, ca poporulu ungaru desparte pe slavii de nordu de cei de sudu si este priu aceea pedecá cea mare a panslavismului. Poporulu romanu nulu numerá; intru aceea a inceputu se se intareasca si asia a primitu totu aceea 'si missiune istorica, care o au ungurii dela venirea lor in patria.*) Spre a ajunge la domni'a lumii Russi'a trebuie se calce in picióre aceste popóre unulu dupa altulu. Déca vomu lasá cá ea se brutalizeze si se russifice acuma pe romani, atunci curundu va veni rondulu si la aservirea si slavizarea Ungariei.“

„E dorerosu inse, ca politic'a vienesa 'si-a intorsu privirile cu totulu spre partea vestica a peninsulei balcanice — fia ca a consimtitu la retrocesiunea Basarabiei inca in punctatiunile dela Reichstadt, séu ca nu cunósce adevérat'a cauza a nesucceselorú din timpulu resbelului Crimeei, care a fostu numai nedecisiunea actiunei austriace. Dreptu, ca ar' fi indiferentu pentru noi, cine posede Basarabi'a, déca monarchi'a ar' fi renuntyatu la ori-ce influentia asupra Dunarei de josu, déca acestu fluviu ar' fi in puterea russului. Dér' ar' fi o mare orbire a lasá, cá influenti'a nóstra la Dunare se fia paralisata de catra Russi'a. Monarchi'a dunareana nu póte se infloresca déca nu va dominá tóta Dunarea; altfelu ar trebui se degenereze.“

„Pentru aceea pretinde esistenti'a monarchiei nóstre, ca ea se spriginésca prin fapte curagiulu suprindietoriu si vrednicu de laudatu, cu care Romani'a 'si apera teritoriulu si esistenti'a de statu contra rapacitatii russesci si contra planului de a-o ocupá in timpu de doui ani, spre a-i pregati discompunerea nationala si ingenuchiarea politica, se spriginésca acelu curagiu, care e rusinatoriu pentru representantii marei poteri Austro-Ungari'a, care inca pana astadi nu s'au decisu a combate cu energia politic'a Russiei. Acést'a intrebuintéza tóte mediulocele meschine spre a paralisá pe romani; lasa se sara rublele si vediendu, ca nu reusiesce, pune man'a pe sabia. Fara ajutoriulu Austro-Ungariei lupt'a desperata de aperiare a romaniloru trebuie se amortiésca in cele diu urma si este odata infranta puterea de resistentia a poporului vecinu, atunci Romani'a va cadé pentru totudeaun'a la piciórele Tiarului.“

In fine dice, ca russii voiescu se insiele pe romani cu Fata morgana a unui regatu romano-bulgaru si se vorbea de unu dreptu istoricu alu Romani'e asupra Bulgariei, der' acuma s'a intorsu fabul'a si foile russesci vorbescu de-o pretensiune bulgara, va se dica russesca asupra Romani'e si apoi inchiaie asia: „Anecliunea Basarabiei va se fia preludiulu cutropirei intregi Romani'e. Barbatii de statu vienesi sunt sedusi dela calea dreptulu si a interesselor prin fantom'a unei Balcanie de vestu austriace (Westbalkanien) Dupa esemplulu de susu inse ar' poté se vina mane bosniacii se pretinda Croati'a, si serbii se pretinda Dalmati'a s. c. l. In Vien'a nu voiescu se scie de ceea ce ne invétia istori'a; potea-voru óre se tréca cu vederea ceea-ce ne arata presentulu?“

Diuariulu berlinesu „Die Post“, care cá cele mai multe foi prussiane are simpathii esprese pentru russi, a combatutu dilele trecute atitudinea Russiei in modu forte decisu. Articulu a sur-

*) „Neues Pester Journal“ cunósce prea puçinu istori'a poporului romanu, déca crede, ca missiunea acesuia s'a inceputu numai cu resbelulu de asta véra. R.

prinsu ca-ci se crede, ca esprima parerea cercurilor influente germane.

„Credeamu — dice „Post“ — ca Russi'a ajungundu la Constantinopolu va declará de vointi'a s'a nestremutabila, cá dominatiunea turcesca in Europ'a se se finésca, ca va lasá inse organizatiunea peninsulei balcanice cu totulu in grigi'a unui congressu european, marginindu-se a pretinde pentru sene o despagubire de teritoriu in Asi'a. Lucrandu astfelu s'ar' fi tienutu in modu grandiosu de promisiunea data de imp. Alesandru, libertatea strimtoriloru marei (Dardanelleloru) ar' fi devis'a Europei, si tóte natiunile continentale ar' fi consimtitu la anecliunile Russiei in Asi'a cu totu caracterulu amenintatoriu celu au pentru Angli'a. Vointi'a espressa a Russiei de a nu luá Constantinopolulu ar' fi schimbatu opiniunea publica in favorulu Russiei.“

Ce a facutu Russi'a in locu de acést'a? A cautatu se unésca cu ajutoriulu celui mai astutu diplomatu alu seu liberarea bulgariloru, sustinerea Turciei si crutiarea Austro-Ungariei; a cautatu se sustiena Turci'a, spre a domni in Constantinopolu; se elibere Bulgari'a spre a stringe in braçie Constantinopolulu; se concéda Austro-Ungariei o influentia aparenta pe partea vestica a peninsulei balcanice, spre a-o mulcomi si a-o invrajbi totodata cu Port'a. Nici nu e cu potintia se enumeramu tóte finetiele tractatulu dela San-Stefano. Dér' acestu capu de opera de viclenia se combate insusi prin esagerarile sale. Pe catu timpu Russi'a 'si insusiá marele rolu alu eliberarii chrestiniloru, amu sustienut'o, pe catu amu potutu, in opiniunea publica. Déca Russi'a ridica Turci'a sdrobita in braçiele sale, 'si-o acopere cu mantau'a s'a, spre a domni asupra posesiunei sale si a tiené departata de ea lumea cealalta; déca elibera pe chrestini numai pe jumetate, cu scopu de a avé pretutindeni man'a in jocu, atunci potemu se intielegemu o asemenea politica dictata de interessulu domnirii lumii, dér' nu potemu nicidecumu se-o sustienemu moralicesce. Uimite asupra cutediarei Russiei asceptamu se vedemu ce mesuri va luá, spre a 'si asiguré resultatulu pacii dela San Stefano.“

Cam totu in tonulu acest'a vorbesce si fói'a bismarckiana oficiós'a „Norddeutsche Allg. Ztg.“ din Berlinu. Intre altele dice: „Conditiunile de pace dela San-Stefano abia ar' poté se insufle vreo ingrigire germaniloru, cá imparziali pentru interesele speciale germane. Germani'a póte se dorésca, cá statulu amicu vecinu se 'si asigure interesele sale in Orientu, dér' nu póte fi indiferenta, déca Russi'a se pune cu pretensiunile altoru state asemenea amice si vecine Germaniei, intr'o contradicere, care invólva pericolulu unui resbelu european; ca-ci Germani'a doresce pacea nu numai pentru sene, dér' si pentru celelalte state europene.“ Apoi dice, ca negotiatorii pacii dela San Stefano nu au sciutu se tiena mesur'a aceea a concessiuniloru, pe cari le-ar' fi potutu face puterile interessate la regularea Orientulu, ca Russi'a numai cu pretiulu unui nou resbelu ar' poté se esecute pe deplinu punctele pacii. Ar' fi fostu bine, cá Russi'a se se fi intielesu cu celelalte poteri mai inainte, indata dupa caderea Plevnei; asemenea ar' fi fostu mai folositoriu situatiunei generale, déca Austro-Ungari'a 'si-ar' fi espusu conditiunile claru inca inainte caderii Plevnei. Cea mai mare greutate a situatiunei presente jace in faptululu, ca Russi'a acuma este formalu legata printr'unu actu solemnelu internationalu. Angli'a si Austro-Ungari'a recunoscu, ca sunt de lipsa mari schimbari in Orientu. Si Russi'a voiesce o reforma totala, nu peirea Turciei. In principiu sunt dér' unite cele trei poteri si contradicerea vine numai de acolo, ca nu s'au intielesu la timpu asupra caliloru, pe cari tóte trei un'a lenga alt'a ar' fi potutu se ajunga la scopu. „Nordd. allg. Ztg.“ spera, ca avendu toti trebuintia de pace, acést'a va invinge in fine si diferentiele se voru aplaná.“

Diuariulu „Londoner Journal“ scrie urmatóriele:

„Un'a dupa alt'a se succedu manifestatiunile energice ale guvernului romanu contr'a tractatulu de pace dela San-Stefano, intru catu acest'a atinge interesele Romani'e. Si ca le atinge intr'unu gradu destulu de mare, ne arata in modu evidentu chiaru tractatulu insusi si mai alesu acea parte din elu, care are a face din Romani'a pe timpu de doui ani unu bulevardu sterpu alu Russiloru. Dlu Colganiceanu, cu energi'a s'a propria, a declarat in Camer'a deputatiloru romani din 27 Martiu, ca Romani'a considera tractatulu dela San-Stefano de nulu si fora valóre, de vreme ce acest'a s'a in-

chiaiatu fora participarea guvernului romanu; acestu insemnatu barbatu de statu a declarat cu putere: „Protestamu si vomu protestá contr'a acestui tractatu si guvernulu nu va sacrificá nici unu singuru dreptu alu tiei“. De vreme ce aceste puternice cuvinte imple intrég'a tíera cu increderea cea mai mare catra guvernulu, apoi de siguru voru gasi ele si in tóta Europ'a ecoulu lor. Protestulu se face dinaintea intregi Europe si déca in dreptulu gintiloru forti'a brutala si impertinenti'a cínica nu au a deveni principiulu supremu, atunci trebuie cá protestulu Romani'e se nu remana nebagatu in séma. E intr'adeveru unu fenomenu fora esemplu in istori'a lumii, cá unu aliatu mai tare se vré numai se insiele pe celu mai slabu de tóte isbandile acestui'a, castigat cu sangele celu mai scumpu, dér' chiaru si se'lu prade si se'lu ruineze.“

„In acestu momentu participa in Angli'a toti si in modu insemnatu la sórtea Romani'e si déca guvernulu reginei (anglese) 'si intielege bine missiunea si déca elu nu vré se-si mai puna o coróna pe tampirea lui de pana acuma, ar' trebui se sustiena dreptulu Romani'e cu tóta greutatea autoritatii sale. Romani'a sta pe radiemulu corectu alu protestulu. Déca Angli'a 'lu va sustiené, apoi prin acést'a va aduce de siguru cestiuni la ordinea dilei, ce voru servi atatu interesselor Angli'e catu si celoru ale Romani'e.“

† Dr. Ionu Lapedatu.

Numerulu nostru trecut se aflá sub pressa, candu primiramu dorerós'a scire, ca stimatulu si iubitu nostru confrate professorele Dr. Ioanu Al. Lapedatu a incetatu din vieatia. Abia astadi voru aflá dér' cetitorii nostri despre mórtea lui. O scire atatu de intristatória, cá acést'a nu vine inse niciodata prea tardiu. Noi romanii din Austro-Ungari'a fara de aceea avemu prea puçine momente de bucuria in vieati'a nóstra nationala, ca-ci o perdere dupa alt'a incérca poporulu nostru. „Sermana natiune, ce ai peccatutu tu, cá fii tei cei mai plini de sperantia se 'ti fia rapiti unulu dupa altulu“ esclamá mai daunadile d. advocatu N. Strevoiu la mortentulu directorelui gimnasialu Dr. Ioanu Mesiota si eaca abia trecura doue luni si totu acelasu institutu perdú din nou una din puterile sale cele mai escelente in professorele Lapedatu. Abia de 33 ani acest'a parasi campulu unei activitati din cele mai nobile si folositóre spre a trece in sfer'a, unde incéta tóte luptele si suferintiele omenesci. Elu apartienea nu numai scólei, dér' si publiculu celui mare, cá unu neobositu luptatoriu pe campulu literariu-natiunalu.

I. Lapedatu nascutu in comun'a Glimboca lenga Sibiiu, a absolvatu in acést'a cetate studiile sale gimnasiale cu celu mai bunu succesu astfelu, ca la 1869 societatea „Transilvani'a“ din Bucuresci 'i conferi unu stipendiu de 200 galbini pe anu pentru continuarea studiiloru sale in strainatate. Elu merse apoi la universitatea din Parisu, acést'a inse fiindu inchisa pe timpulu resbelului franceso-germanu s'a stramutatu la universitatea din Bruxelles in Belgi'a, unde a obtienutu gradulu de doctoru in litere si in filosofia. Dupa terminarea studiiloru a venitu la Brasiovu la 1872 si a fostu alesu aci de professoru la gimnasiulu romanu. Luca in anulu acest'a a publicatu Lapedatu o mica colectiune de poesii ale sale parte mare scrise inea pe timpulu candu studiá, sub titulu „Incerari literarie.“ Mai tardiu s'a distinsu cá colaboratoru la „Orientulu latinu“. In an. 1877 a publicatu o a dou'a brosiura „Asupra situatiunei“, care contiene unu siru de articlii ai sei. In timpulu din urma a redigeatu foi'a beletristica-literara „Albin'a Carpatiloru“. Talentulu poeticu alu profesorului Lapedatu a datu pe terenulu beletristicii romane probele cele mai stralucite. In periodulu celu scurtu alu redactarii sale densulu 'si-a facutu unu nume frumosu la romani cá scriitoriu-beletristu si eramu indreptatiti a mai asteptá multu dela neobosit'a s'a diligentia. Unu stilu usioru, elegantu, impreunatu cu-o cugetare seriósá cu multu simtiu si viaa imaginatiune, éta caracteristiculu modulu seu de scriere.

Dr. Lapedatu lasá dupa sine pe iubiti'a s'a soçia Amali'a nascuta Circ'a si doui copii mici orfani gemeni Ionu si Alesandru. Acesti'a remasera fora spriginu, ca-ci tatalu lor cu tóta diliginti'a s'a de feru nu a potutu agonisi atatu cá se le póta lasá o avere catu de mica. Sub asemeni impregiurari este fórte imbucuratoriu, ca colegii repausatulu in semnu de recunoscintia catra densulu s'au decisu a aduce chiaru jertfe

numai spre a face posibilă creșterea copiilor lui rămași orfani. Sperăm, ca toți cetățienii români să aci voru dá concursul lor la acestu taptu nobilu filantropicu.

Se duse dér' încă unulu din pleiad'a mica a junilor luptatori români pentru bine și frumosu. Crud'a mórte 'lu rapi prea de timpuriu din mediul nostru, memori'a lui va rămâne înse nesfârșita între noi!

Naseudu, în Martiu 1878.

Domnule Redactoru! Regretu fôrte, ca alegerea funcționarilor comitatensi în comitatulu Bistrița-Naseudu indeplinită în 27 Dec. 1877 a trecut marginile unei simple comunicări și a datu ansa la corespondenție estinse pline de plângeri și invinuri. După modest'a -mi parere n'au fostu motive de plângeri și invinuri chiaru în diuarie, fiindu-ca principiulu de paritate cu privire la ocuparea funcțiilor, ce cadu sub alegere, primitu de români și de sași, nu s'a vetemat, deorace la posturile rezervate romanilor s'au alesu români, la cele rezervate sasiloru s'au alesu sași. Regretu înse și mai tare, că dlu avocatulu Lic'a în corespondenția din Nr. 7 și 8 ai „Gazetei“ voidu, — după cumu afirma — a arată unele neadeverări publicate de dlu Publiu în Nr. 2 alu „Gazetei“, nu numai că însuși nu cade în peccatulu, ce-lu impută dlui Publiu și mistifica totulu, ci 'și țiene încă de o bravura natională, că aparându pe sași și calificându numai procederea s'a și a consociloru sei de corectă, se întunece reputațiunea inteligentiei române din Naseudu, se-i isbésca în fața faptelor, pe cari nu le-a comis și se o deosebésca înaintea lumii. Arménulu Várady trebuie să se afe unu soțiu în dlu avocatulu Lic'a, romanulu!

În interessulu adevărului, că unulu carele încă avu fericirea s'eu nefericirea de a negocia, că incredințiatu din partea membriloru români din cerculu politicu alu Naseudulu cu sași și asia cunoscule lucrulu de aprópe — me simțiu necesitată a nu trece cu tăcerea comunicările dlui Lic'a, ci ale reduce la adevăr'ta loru valóre. O facu acést'a siguru din acelu motivu, că publiculu românulu se-si póta castigá convingerea, întru catu suntu de a se considerá cele publicate de dlu Lic'a și întru catu este vinovată „clie'a“ Naseudeniloru.“ De rogu deci, dle redactoru, se binevoiesci a primi urmatoriile siruri în pretiuit'a foia, ce redigi.

Înainte de tóte nu potu se nu-mi esprimu mirarea, ce m'a cuprinsu vedindu pe dlu Lic'a a pasi în publicitate, că aperiatoriulu corectei procederi a fratiloru sași, chiaru dsa, carele s'a arătat, că unu mare contrariu alu „pactulu“.

Fostuam noi ceialalti membri români, cari participaseram la conferința, înfrunțati de catra dlu Lic'a de „gefangen von den Herren Sachsen“, fiindu-ca cutezasem a impartasi sasiloru dorințele nóstre, resp. condițiunile, sub cari credeam a poté ajunge la o întielegere deplină și satisfactoria. Datu-ni-s'a cu alta ocaziune gratiosulu complimentu „ihr seid mir zu leicht.“ Ei, într'o epistolă primită, că respunsu la invitațiunea de a participá în Naseudu la o conferința a tuturor membriloru rom. se exprimá dlu Lic'a asia: ca afaceri advocatiale nu-i permitu a participá la conferința cunoscută în Naseudu, mai încolo ne impartasiesce, ca sași nu vreu se scia de paritate, ci ei voru țiene tóte posturile de capetenia, ca elu, dlu Lic'a sub impregiurari de acestea nu pactéza cu sași, -și face trebile sale și-i lasa se se organizeze cumu voru voi, apoi închiaia: „Voi veti face cumu veti aflá mai bine.“ Asia vorbesce dlu Lic'a în epistol'a s'a, ér' în corespondenția sa din „Gazetei“ Nr. 7 sustiene tare, ca la (acea) conferința membri români din celelalte cercuri nu au mersu, „pentruca cam prevedea, ce voiescu Naseudenii.“

Ce voieau „Naseudenii?“ La aceea conferința ținută la 2 Dec., — ce e dreptu, au participatu numai membri români din cerculu politicu alu „Naseudulu“ și unulu din cerculu Rocnei. Obiectele consultariloru au fostu: a) comunicarea unei epistole venite dela presedintele conferinței ținute de sași în Bistrița, din care cunoscusem, cari posturi voiescu sași a le avé dinsii; b) propunerea redicată la decisiune „de a intra în pertractarea unei cointielegeri cu sași“, de cumva se voru acomodá dreptelor nóstre pretensiuni. Es-misiloru din acést'a conferința a „Naseudeniloru“ dimpreună cu d. d. Lic'a și Vrasmasiu li-a și succésu a realizá deplinu dorințele romaniloru. — Asia dlu Lica în epistol'a s'a „nu pactéza -și face trebile sale“ etc., mai tardiu înse participa la conferința de întielegere cu frații sași și primesce „pactulu“. — Premitiendu aceste trecu la demon-

strarea unor afirmatiuni neadeverate ale dlui adv. Lic'a, de cari crediú de cuviința a se folosi spre a isbi în fața pe „Naseudeni.“

1. Nu este adevăratu, ca în conferințele nóstre cu frații sași n'ar' fi fostu vorb'á despre modulu desemnării persónelor la posturile menite pentru români și pentru sași. S'a disu chiaru de catra aceea persóna pretiuită, carea a inițiatu întielegerea: „Wenn die Herrn Sachsen und die Herrn Rumänen einmal einig sind betreff der Stellen, . . . dann werden Sie in Ihren Conferenzen Ihre Candidaten aufstellen, diese gegenseitig sich bekannt machen und gegenseitig wählen.“ Asia au următu „Naseudenii.“ Noi ne-amu desemnatu persónele nóstre pentru funcțiunile lasate romaniloru, pe cari persóne le-au primitu — afara de doue — toți membrii români. Amu comunicatu apoi sasiloru list'a nóstră adeca a „Naseudeniloru“ comunicându-ne și acestia persónele pentru funcțiunile menite pentru densii. Deci

2. este neadeverată afirmatiunea dlui Lic'a, ca nu „românii“ cu sași, ci „Naseudenii“ cu d. B. au facutu quasi o legătură de cortesire și ca amu fostu sedusi de dlu B., că la postululu de presedinte la sedri'a orfanale se ne damu voturile nóstre pentru generele acestuia. Nu „Naseudenii“ cu d. B. au închiaiatu „pactulu“, ci tramisii „Naseudeniloru“ dimpreună cu d. Vrasmasiu și Lic'a l'au închiaiatu în numele romaniloru cu sași. La postululu de presedinte noi „Naseudenii“ și alti membri rom. independenți și carora le place a țiene la parola, amu votatu pentru acelu candidatulu, pe carele ni la desemnatu dlu dr. F., presedintele conferinței sasesci. Ca frații sași la doue posturi n'au mersu cu noi, se le fia de bine. Dlu Lic'a înse prin spressiunile de „sedusi“ și „legătură quasi de cortesire“ n'a avutu altu scopu, decatu a defaimá pe Naseudeni. Der' pentru-ce óre dlu Lic'a, dreptulu și loialulu avocatulu, a uitatu se amintésca în corespondenția s'a, ca dsa și ómenii dsale au votatu pentru generele dlui vice-comite? și ca între ómenii dsale au fostu majoritatea deregatori, aspiranti la funcțiuni, între cari și dlu M., pacalitu după aceea de sași și de dlu Lic'a și notari? Óre pe care parte se póte presupune mai mare taria de caracteru și mai multă independență? pe partea acelor, cari au votatu pentru generele lui B., altu-cumu barbatu calificatu, dupacumu marturisesc însuși dlu Lic'a, séu cari 'și dederă voturile pentru generele dlui vice-comite?

3. Dlu Lic'a retacesce și-si contradice în modulu celu mai batatoriu la ochi, cându afirma: a) ca în urm'a întielegerei s'a scrisu concursu și ca lucrulu a rămasu în manile comisiunei candidatorie; b) ca comisiunea candidatoria și-a facutu detoriuit'a cu sinceritate și ca pe bas'a documentelor, ce li-au produsu concurenții, a apretiuitu d'insa, ca pe carele te funcțiune se candideze, în urma ca dlu Publiu scuipa focu din motivu, ca la unele funcțiuni nu s'au alesu individii, pe cari îi voira dsa și consocii dsale.

Nu în urm'a întielegerei s'a scrisu concursu, ci în urm'a ordinațiunei ministrului de interne; întielegerea romaniloru cu sași nu avea a face nimic cu comisiunea candidatoria. Întielegerea efepuită privie alegerea acelor persóne puse în candidatiune, pe cari le voru desemná români și sași pentru posturile menite unor'a și altora. — Comisiunea candidatoria și-a facutu detoriuit'a . . . dice dlu Lic'a. Asia s'a și cuvenitu. Ce a facutu și ce a doritu „clie'a“ Naseudeniloru? Va fi consultu, că mai antai se apretiuium acést'a „clie“ atatu după însemnatarea s'a numerică catu și după valórea s'a morale. Din numerulu membriloru români de 46 — lasandu la o parte pe ambii candidati la postululu de jude procesuale în Naseudu — au participatu vre-o 38 insi. Pentru dlu Muresianu au fostu la totu casulu 23—24 insi, ér' restulu pentru dlu Rusu, între cei din urma vre-o 7—8 deregatori și notari comunali, cari firesce nu poteau se voteze decatu pentru acelu, pe langa carele au fostu d. vice-comite și d. protonotariu (romanu). Între cei 23—24 aflam 1 jude reg., 4 preoti-protopopi, 6—7 profesori gimn., 5 inventatori dela scóle normale și triviale, 1 doctoru în medicină, 1 magistru postale, 1 forestieru, 2 ampioiati dela administratiunea fonduriloru scol. grantiarești și 2 economi.

„Clie'a“ astfelu compusa n'a facutu alt'a decatu și-a desemnatu pentru posturile ocupande prin români pe barbati cei mai calificati, deci și pentru postululu de jude procesuale în cerculu Naseudulu a doritu se se aléga aceea persóna, pe carea însa-si comisiunea candidatori'a a candidatulu, pe bas'a documentelor produse, primo loco. Cumu

ca candidatulu „Naseudeniloru“ este superioru candidatulu „romaniloru“ dlui Lic'a, va recunósce și însuși dsa — atát'a simțiu de dreptate a-si cutezá a-i atribui. — Dér' firesce dlu Lic'a, cându vorbesce, pune pretiu pe documente, ér' cându lucra, lucra din simpatia séu antipathia și apoi totusiu nu se sfiesce a dice: ca din convingere curată n'a votatu pre candidatiu propusi de clie'a din Naseudu. Asia déra aceea, cari au propusu de candidatulu la postululu de jude procesuale în Naseudu, pe acelu barbatu, carele este mai calificatu pentru ori și care postulu de capetenia de catu veri și care dintre cei alesi, fia romanu fia sasu, n'au votatu din convingere curată și sunt timbrati de „clie“? Er' aceea — între cari majoritatea deregatori și notari comunali — cari au votatu pentru candidatulu dlui Lic'a, au lucratu din convingere curată?

Pe „Naseudeni“ i-a indemnatu motive tari și curate a candidá pe dlu Muresianu și nu pe dlu Rusu: Nu ar' fi bine înse a însira acuma unele din acele motive. De cumva dlu Lic'a ar' fi barbatu seriosu și iubitoriu de judecătă drépta, ar' fi trebuitu se cunósca, înainte de a invinui, pe care parte este adevăr'ta reprezentantia a poporulu; dér' a pretinde asia-ceva dela dlu Lic'a ar' însemná a pretinde dela unulu lipsitu de vedere, că se védia, séu dela surdu, că se audia. . .

Const. Moisilu.

Bai'a de Crisiu, la 31 Martiu 1878.

În 24 Martiu a. c. conformu provocarei preotulu gr.-cath. localu furam avisati, cumca în diu'a urmatoriă (25 Mart.) la órele 10 antemeridiane se va celebrá unu parastásu pentru tatalu Maiestatei Sale, Archiducele Franciscu Carolu. La tempulu indicatu dandú clopotele semnalulu îndatinatu se presentá în biserică mai antai garnison'a militaria stationată aici, corpulu de oficeri sub conducerea dlui majoru Rudolf de Schönermarck, toți în vestiminte de serbatória. Comisiunea assentatoriă, care chiaru pe acestu tempu se aflá aici în frunte cu dlu vice-comite alu Uniadorei Colomanu Barsai, dnii Kürtyi majoru de honved, Russu capit. de linia și atasiatii acestor'a precumu și tóte autoritatile civile de aici și-o multime de poporu de tóte confessiunile, asia, încatu cu totu dreptulu se póte afirmá, ca de sute de ani, de cându existe acést'a casa sântă, n'a cuprinsu în sinulu seu atata lume. Dupace se efepțiu cu mare pompa acést'a trista solemnitate întregulu corpulu de oficeri se duse la locuini'ta preotulu celebrante spre a-i exprimá multumita pentru actulu indeplinitu. Aci dimpreună cu dd. oficeri ne impartasiram din coliv'a adusa conformu ritulu orientalu în memori'a marelui defunctu.

În Novembre anululu trecutulu totu acestu d. preotu celebrase unu Parastásu pentru memori'a marelui barbatu Alesandru odiniora Papiu Illarianu, dupacumu se și publicase totu în acestu diuaru. Și se vedi ce urmari triste a avutu acést'a celebrare pentru respectivulu preotu. Trebuie se permitu, ca déca sunt bine informatu, acestu d. preotu a fostu în curtea episcopescă de Lugosiu cá Archivariu, de unde în Iuniu 1873 fú transpusu la Bai'a de Crisiu, cá preotu pe langa unu salariu anualu, pana la sistemisarea parochiei, de 300 fl. v. a. Pana ce a fostu episcopulu Olteanu la Lugosiu i s'a datu resp. preotu salariulu regulatu, transpusu fiindu înse la Oradea, cele 300 fl. v. a. au rămasu numai pe chartia. Din asta cauza în Augustu 1874 barbati maranimosi față cu preotulu lor, neavendu altu modulu de alu ajutá, i-au datu locu, în cancelari'a fostulu tribunalu reg., cá atunci, cându impregiurarile 'i voru permite, prinscris se-si póta agonisi o remuneratiune de 1 fl. pe di, la ceea ce nici chiaru ordinariatulu respectivu nu s'a opusu, ba dupacumu am cetitu, acelasu concede preotulu seu, că pe ori-ce cale onesta se-si póta assecura subsistentia.

Și nu fora de cuventu. De óra-ce chiaru pe acelu tempu, pe cându se întiplá și celebrarea parastásulu din cestiune, curgeau luptele la Plevn'a și asia mamelucii nostri maghiari, cari-su denunțiantii de profesiune, vedendu n'au voit se védia și audiendu n'au vrutu se întielega, dicundu, cumca, nu pentru Al. Papiu Illarianu, ci pentru invingerile reportate de russi asupra turciloru (că florusu) a celebratu preotulu din cestiune unu Tedeum, dupacumu se póte ceti mai pe largu în diurnalulu „Hunyad“ Nr. 30 cr. 1877. Caus'a ajunsu la ministru de unde a mersu la presedintele tribunalu și de aci la judele reg. din locu, care conformu instructiunei primite, prin scrisórea s'a din 26 Novembre 1877 Nr. 423 — 'lu și lipsi

de beneficiul susu memoratu, ba ce e mai multu, incepù si investigatiune in contra lui, amblandu dupa martori si ascultandu totu de aceia, cari n'au participatu la acea festivitate, bá cari nici nu sciu distinge intre Parastasu si Tedeum, inse pe lenga tote opintirile n'au potutu eruá absolutu nimic. Cu tóte aste acea incercare a fostu platita de resp. preotu cu perderea celoru 2—360 fl. v. a.

Diverse.

(Inmormentarea professorelui Lapedatu) avù locu luni in 25 Martiu st. v. la órele 3 p. m. Cериulu erá intunecatu si plouá cu ninsóre, dér' cu tóte aceste a asistatu la ceremoni'a funebra unu publicu numerosu din tóte clasele societatii. Celebrantu a fostu protopopulu Brasiovului cu mai multi preoti. Inainte mergeau scolarii cu stégulu, dupa aceea venea carulu mortuariu incungiuratu de studenti cu tortie aprinse. Cordónele carului mortuariu le portau optu professori gimnasiali. Cosciugulu erá impodobitu cu flori si cu cateva cununi fórte frumóse. Conductulu s'a opritu la cimiteriulu din Gróveri si cosciugulu a fostu condusu in capel'a de acolo. Dupa severisirea ceremoniei religióse a vorbitu mai antaiu parochulu din cetate d. Bartolomeiu Baiulescu aretandu cu cuvinte fórte alese perderea cea mare ce a suferit'o famili'a, scól'a si natiunea prin mórttea neuitatului Lapedatu; dupa aceea tienù d. professore Dr. Bozocanu o cuventare frumósa, in care descrie cu viui colori si in modu patrundietoriu víeti'a si faptele repausatului seu colegu. Ochii tuturor lacrimau, ca-ci Lapedatu se bucurá de simpatihiele tuturor. Dorerea pentru perderea lui se potea ceti de pe feçiele tuturor, cari au asistatu la acést'a trista solemnitate. In fine a disu studentulu din clas'a VIII d. Barsanu unu patrundietoriu si elocuentu adio iubitului professoru si a datu espressiune cu focu dorerei celei mari ce a causat'o scolariu incetarea lui din víeti'a. Cu acést'a s'a terminatu ceremoni'a inmormentarei si cosciugulu a fostu cufundatu in grópa.

(Manualu pentru poporu si pentru judecatoriile comunale.) La rondunu seu, candu amu vorbitu despre Art. de lege XXII: 1877, ne amu esprimatu dorinti'a, ca óre-care dintre juristii nostri se scrie in folosulu poporului romanu unu manualu, cu alu carui ajutoriu acést'a se 'si póta aperá cauzele processuali inaintea judecatoriilor comunali si a celoru de pace. Cu placere aflamu, ca d. jude cercualu Iosifu Popu din Brasiovu a si realizatu acést'a idea, dandu in tipariu unu opu sub titulu „Manualu asupra procedurii in cauzele mai muntre processuali civile (Art. de lege XII 1877) scrisu pe sém'a poporului romanu, in specie pentru judecatoriile comunale.“ — Se póte prenumerá cu 80 cr. v. a. la tipografi'a Römer & Kamner in Brasiovu. — Numele autorului, cá cunoscutu bunu juristu teoreticu si practic, recomanda indestulu manualulu acést'a, a carui'a necesitate pentru totu carturariulu romanu e imperativa.

(Crucea trecerei Dunarei.) Cá semnu comemorativu alu trecerei Dunarei de catra armat'a romana in 1877, Domnitoriulu Romaniei a infintiatu o cruce. Acést'a cruce e de otielu oxidatu cu fundulu negru punctatu; form'a ei e cea bizantina a bisericiei resaritene. Crucea are pe marginile ramurilor o dunga alba in culórea naturala a otielului si in mediulocu unu medalionu incungiuratu de unu cercu de otielu. Fundulu medalionului este asemenea negru punctatu si pórtá pe o parte legend'a: trecerea Dunarei si in mediulocu milesimulu 1877, pe cealalta parte pe fundulu medalionului se afla cifr'a domneasca. In partea superióra a crucei se afla unu inelu de otielu, prin care se trece o panglica de moaru rosu inchisa. De ambele margini ale panglicei remane o dunga rosia de culórea fondului panglicei. De acést'a panglica se pórtá crucea pe peptulu stangu. „Monitorulu“ publica regulamentul acestei cruci, din care estragemu urmatoriile: Crucea „Trecerea Dunarei“ se confera pe vieatia tuturor gradelor militare si asimiliati (amploiatii militari), cari au trecut Dunarea. Dreptulu de a o portá este personalu si nu se transmite in nici unu casu. Dupa incetarea din vieatia a unui gradu inferioru decoratu cu crucea „Trecerea Dunarei“, crucea se va depune la biseric'a comunala a domiciliului seu locului de origine a decedatului, unde se va asiedia pe o tabla atárnata in intrarea bisericiei cu inscriptiunea numelui decoratului; spre a onorá memori'a aparatorilor patriei autoritatile comunale

si judetiene voru priveghia indeplinirea acestei dispositiuni. Pentru oficerii decorati cu crucea „Trecerea Dunarei“, dupa incetarea din vieatia, crucile se voru asiedia la arsenalu seu la museulu militariu intr'unu locu determinatu inscriindu-se numele oficeriloru alaturi cu crucile.

(Gladstone despre portarea rusiloru façia de romani.) In Angli'a opozițiunea parlamentaria, a carei siefu e d. W. E. Gladstone, simpatiseza cu rusii, pre candu partitulu guvernamentalu e turcofilu din crestetu pana in talpi. Cestiunea Basarabiei si portarea brutala a Rusiei inse a uimitu si pe opoziționalii din Angli'a. Este interesantu ce a disu in privinti'a Basarabiei Gladstone, care nu de multu a vorbitu in camera atatu de favorabilu pentru Romani'a, catra o deputatiune din Leed, ce venise in 28 Martiu la elu spre a 'lu salutá si alu felicitá pentru activitatea s'a. Venindu adeca vorb'a si de cestiunea orientala dise: „Asi fi fostu cuprinsu de o mare bucuria, deca n'ar' fi vorb'a de particie'a Basarabiei, care in 1856 a fostu luata dela Rusi'a si redata Moldovei. Credu, ca ar' fi, fostu mai spre glori'a, spre onórea permanenta si spre folosulu rusiloru, deca ei n'ar' fi redicatu niciodata cestiunea acestei particele de tíera, pe care trebuieau se-o lase acolo unde se afla, adeca la Moldov'a.“

(Ce au castigatu rusii?) Doui oficerii rusii — scrie „Resb.“ — privieau unu arcu de triumfu redicatu in onórea armatei romane, pe a carui frunte se cetea numele cetatiloru luate de romani. — Apoi deca romanii au luatú tóte aceste cetati, noi ce amu castigatu? — Noi? respunse celaltu — noi?... Basarabi'a. Inca nu! — adaugemu noi.

(Tragerea loteriei de obiecte oferite de dómnele Craiovene, in profitulu ostasiloru Romani.) Despre acést'a ne tramite dómna Adelin'a Olteanu din Craiov'a o dare de séma, pe care o publicamu cu atatu mai vertosu, ca sunt multi domni si dómne din Transilvani'a, cari au luatú bilete si au si castigatu. Tragerea a avutu locu Sambata in 25 Februariu st. v. in sal'a scólei Lazaro-Otetelesianu. Numerile ce au castigatu sunt urmatórele: 979, 584, 421, 1175, 310, 897, 748, 184, 303, 648, 608, 1044, 387, 10, 1052, 632, 316, 1286, 927, 841, 358, 891, 119, 910, 807, 704, 93, 1269, 818, 1471, 248, 444, 1026, 864, 720, 1140, 199, 634, 837, 1341, 740, 1302, 833, 851, 713, 1492, 188, 525, 149, 189, 1208, 1480, 1283, 842, 214, 596, 1139, 497, 831, 174, 1568, 391, 3, 1199, 621, 1386, 992, 829, 309, 835, 55, 306, 1461, 1232, 1544, 58, 159, 865, 744, 19, 520, 755, 2, 238, 712, 1056, 1145, 59, 382, 463 914, 9, 633, 139, 1304, 104, 883, 66, 1491, 23, 913, 478, 707, 1497, 737, 150, 241. Totalulu biletelor impartite au fostu: 1420, cari au produsu sum'a de 2840 franci din care s'au cumparatu urmatórele obiecte: Primulu transportu incredintiatu dlui intendentu alu depositului centralu din Turnu-Margurele de dnu Ioanu Argetoianu, compusu din: 25 cojóce à 15 lei — 525 lei, 10 peptare à 7 lei — 70 lei, 5 peptare à 4 lei — 20 lei. 12¹/₂ duzine ciorapi de lana — 138 lei. Totalu 753 lei. Secundulu transportu incredintiatu dlui Generalu Nicolae Haralambu compusu din: 50 cojóce à 15 lei — 750 lei, 50 parechi ciorapi de lana — 62 lei 20 bani. Totalu 812 lei 20 bani. Alu treilea transportu incredintiatu intendentei din Craiov'a, compusu din: 50 cojóce à 15 lei — 750 lei, 56 parechi ciorapi de lana — 56 lei. Totalu 806 lei. Aceste transporturi s'au efectuat in cursulu luni-loru Novembre si Decembre 1877. Distribuirea a 50 vedre vinu, la intrarea in orasiulu Craiov'a a divisiunei a II. activa 346 lei, 6 coróne de flori pentru incoronarea drapeleloru 120 lei, Sum'a cheltueliloru 2837 lei 20 bani, Remanu in cassa pentru tóte spelele loteriei 2 lei 80 bani. Biletele acestei loterii au fostu impartite de dómnele: A. Constantiu, A. Olteanu, C. Cancea, E. Theodorianu, A. Perietiénu, E. Cornetti, Elen'a Opranu, C. Argetoianu, Dra Elis'a Opranu.

(Despre intrarea unui escadronu de calarasi in Basarabi'a romana) publica „Curierul-Balasanu“ urmatóri'a corespondintia originala din Ismailu: „Pentru romanii din Basarabi'a a fostu o adeverata serbatória intrarea unui escadronu de calarasi sub comand'a locotenentului Manu. Animele bateau tare la sosirea lor si multi din noi le-au esitu cativa kilometri inainte pentru a le urá buna-venire. La ba-

rier'a orasiului au fostu intimpinati de unu publicu alesu, intre care se deosebeau matrónele orasiului. dómnele Tulceanu, care nu scapa nici o ocaziune pentru asi esprima sentimentulu loru patriotieu si binevoitoriu pentru Romani. Prefectulu nostru a intimpinatu sosirea calarasiloru c'unu aeru severu si demnu, dér' cu anima plina de o nobila mandria. „Ve urediu buna venire, dice elu, si sunt siguru, ca precumu ati sciutu pe campulu de lupta a ve purtá, cá nisce adeverati eroi, redicandu sum'u numele si viteji'a patriei nóstre, asemenea veti sa a ve purtá si printre concetatianii nostri de aici, cá nisce ómeni demni, cá nisce osteni mandri de asi tiené neatinsu renumele castigatu. Traiesca Mari'a S'a!! Unu ur'a puternicu esi din sute de pepturi romane si prefectulu i se strinse man'a cu caldura de notabilii poporului basarabeanu. Traiesca armat'a romana! Traiesca armat'a romana!! fñ strigatulu, care conduse pe escadronulu de calarasi la casarm'a pregatita pentru a'lu primi. De domnulu, cá acést'a se nu fia cea de pe urma primire, ce Romanii Basarabiei voru fi animati a face unei armate romane. Timpurile sunt dusmanu si pline de nuori negri si amenintatori, deca romanulu scie, ca dupa furtuni sunt si dile seniu si elu astépta cu rabadare si taria inseninarea stótei! Séu deca nu, atunci furtun'a va inghití de siguru, in valurile ei turbate, sacrificiulu averei si a sangelui romanu pe altariulu Patriei!“

Sciri ultime.

In camer'a ungara se prepara o noua fusiune a partiteloru opoziționale. Se dice, ca acést'a fusiune va se se estinda deocamdata numai asupra partitulu conservatoriu si a celui „liberalu independentu“, dissidentii, adeca aceia, cari au trecut din partitulu guvernamentalu in opozițiune, sunt lasati la o parte. Programulu fusiunei se esprima pentr'unu provisoriu alu impacarei dualistice. Frumóse prospecte!

In camer'a din Londr'a a inceputu destabetera asupra conchiamarei rezervelor in 8 Aprile si se continua.

Situatiunea generala nu s'a schimbatu. Se vorbea de semne de pace astadi, pentru cá mane se se desminta. Scirea, ca principele Gorciakoff ar' fi in ajunulu demisiunei sale si ca contele Schwalloff, ambasadorulu rusescu dela Londr'a, ar' fi chlamatu se'lu inlocuiesca earasi nu se adeverese. Gorciakoff a respunsu la not'a ministrului de esterne anglesu Salisbury si se fi declarat ca Rusi'a nu póte se accepte nici un'a din pretensiunile Angliei.

Interesanta e urmatórea telegrama ce-i veni lui „Times“ din Petersburgu: „Aci se dice cu emfasa, ca agentulu romanu Ghic'a trebuie se fi intielesu reu pe princ. Gorciakoff, ca-ci acést'a nu ar' fi refusatú niciodata cá cestiunea Basarabiei se se discute in congressu, cabinetulu rusescu concede ca acést'a cestiune invólva interessu europeanu.“ — Rusi'a incepe a mai slabi din córda, bagu séma pentru ca s'a convinsu, ca Europ'a va se-i face opozițiune seriósa.

In parlamentulu Italiei a cerutu deputatulu Muselino cu ocaziunea unei interpelari asupra cestiunei orientali sustienerea tractatului dela Parisu. Si alti deputati au vorbitu contra tendintieloru Rusiei.

Lord Beaconsfield a declarat in parlamentulu anglesu, ca deórece Rusi'a nu voiesce se puna in discussiune tractatulu nu mai e nici o sperantia pentru congressu. Fiindu-ca tóta lumea arméza, trebuie se armeze si Angli'a, ca-ci e periclitata prin schimbarile din Turci'a.

Din Berlinu se anuntia, ca Bratianu, care a ajunsu acolo dela Vien'a, a avutu in 7 Aprile unu o convorbire mai lunga cu principele Bismarck, si ca are de gandu a se reintórce Mercuri in 10 Aprile presté Vien'a la Bucuresci.

Guvernulu germanu 'si da tóte silintiele spre a face possibila adunarea congressului, dér' paracu acuma e puçina sperantia ca-i va succede.

Se scrie, ca Greci'a voiesce se inchiaie o aliantia cu Romani'a.

Cu numerulu acést'a se inchiaie primulu cuartalu. Numerulu viitorlu se va tramite numal celoru abonati. Rogamu a grabi cu solvirea pretiului prenumeratiunei.

Preliminariile de pace dela St. Stefano.

(Urmare.)

Art. 6. Bulgaria se va constitui intr'unu principatu autonomu, tributariu, c'unu guvern c'hrestinu si cu o militia nationale.

Intinderea principatului Bulgariiei e ficsata in trasuri generale pe chart'a anesata, care va servi de basa la stabilirea granitelor definitive.

Linia de otaru, parasindu nouele granitie ale principatului serbut, va urma linia dela apusu dela Caza Vraui'a pana la sirulu de munti Karadagh. Intorcendu-se apoi spre apusu, granitia va urma linia Cazasu, Koumanovo, Kotschani, Kalkandelen pana la muntele Korab; de aici trecandu peste riulu Welestchit'a, va merge pana la gurile Drinei-negre. La mediadi, trecundu peste Drin'a si peste Caza Ochride, se indrepta spre muntele Linas, va urma linia apusena a Cazei Gortschea si Starovo pana la muntele Grammos. Dupa acesta, trecendu peste laculu Costori'a, va ajunge la valea Moglenitz'a si va merge alaturi cu ea pana la lanitz'a, unde, trecendu pe dinaintea acesteia, apuca peste gurile Vardar spre Galiko, satulu Parg'a si Serai-Keni. De aici va trece camu prin midiuocalu lacului Beschik-Guel, la gurile riului Stroum'a si Karasou si peste tiermulu lacului pana la Buru-Gurl. In nord-ostu se indrepta spre muntele Tschaltepe, peste lantiulu muntilor Rhodope pana la muntele Krusovo, trece peste Karabalkan, Etschek-Kulatschi, Tschepelion, Karakolos pana la valea Ard'a. De aici linia frontariei se va trage in directiunea orasiului Tschismen; lasandu spre mediadi Adrianopolu, va trece prin localitatile Sugutlin, Karahamz'a, Arnautzeni, Azardgi si Enidge pana la riulu Tekederessi. Urmandu apoi alaturea cu cursulu riului Tekederessi si Tschorluderessi pana la Lule-Burgas, trece riulu Sudjactere pana la satulu Sergnen si strabate directu peste inaltimi spre Hakim-Labiassi; se opresce la Marea negra. Parasindu tiermulu marei la Mangalia, merge de-alungulu otarului despre mediadi alu sandjacului Tulcea si se opresce la Dunare din susu de Rassov'a.

Art. 7. Principele Bulgariiei se va alege liberu de poporu si va fi confirmatu de Pórta cu consimtiementulu poterilor. Nu va poté fi alesu principe nici unu membru din dinastiele domnitórie ale poterilor europene. In casu de vacanti'a tronului princiaru noulu principe alu Bulgariiei va fi alesu totu in asemenea conditiuni si cu asemenea forme.

O adunare de notabili ai Bulgariiei, convocata la Filipopolu séu la Tirnov'a inainte de alegerea principelui, sub controlulu unui comisariu otomanu, va elabora organizatiunea administratiunei viitórie conformu precedentelor stabilite in principatele dunarene la 1830 dupa pacea dela Adrianopolu.

In localitatile, in cari bulgarii sunt amestecati cu turci, greci, valachi (cutio-vlachi) séu cu altii, la alegerele pentru elaborarea regulamentului organicu se va tiené séma intr'o proportiune echitabile de drepturile si interesele acestoru poporatiuni.

Introducerea noului regimu in Bulgari'a si supraveghierea activitatii lui in cursu de doui ani va fi incredintata unui commissariu imperialu rússu. La expirarea primulu anu dela introducerea noului regimu si déca in acesta privintia se va stabili o intielegere intre Russi'a, inalt'a Pórta si cabinetele europene, aceste din urma — déca voru gasi de cuviintia — potu se tramita delegatii speciali pe lenga comisariulu imperialu rússescu.

Art. 8. Armat'a otomana nu va mai remané in Bulgari'a si tóte cetatile vechi voru fi distruse cu cheltuielile guvernului localu. Inalt'a Pórta va avé dreptulu se dispuna dupa placu de materialulu de resbelu si de celelalte obiecte ale guvernului otomanu, cari ar' fi remasu in cetatile dela Dunare dupa evacuarea loru in urm'a armistiului dela 19/31 Ianuaru, precumu si de acelea, cari s'ar' afia in localitatile intarite Siuml'a si Varn'a.

Pana la deplin'a formare a unei militii pamentene, care se fia indestulatória pentru mantinerea ordinei, sigurantiei si linistei si a carei'a potere se va stabili mai tardu printr'o intielegere intre guvernulu otomanu si intre cabinetulu imperiale alu rússiiloru, ostirile russe voru ocupa tíer'a, pentru cá in casu de nevoia se dé comisariulu ajutoriu armatu. Acesta ocupare se va margini asemenea la unu timpu camu totu de doui ani.

Efectivulu armatei russe de ocupare se compune din siese divisiuni de infanteria si din doue de cavaleria, numerulu ei nu va trece peste cincideci mii ómeni; tíer'a ocupata va acoperi cheltuielile de intretinere. Ostirile rússesi de ocupatiune din Bulgari'a voru comunicá cu Russi'a nu numai prin Romani'a, ci si prin porturile Marei negre Varn'a si Burgas, unde voru poté organizá depozitele necesarie pentru timpulu catu va durá ocuparea.

Art. 9. Sum'a tributului anualu, pe care'lu va plati Bulgari'a Curtii suzerane printr'o banca, pe care o va desemná inalt'a Pórta, se va stabili la expirarea antaiului anu dupa punerea in lucrare a noiei organizatiuni, printr'o intielegere intre Russi'a, intre guvernulu otomanu si intre celelalte cabinetele. Bas'a tributului va fi sum'a midiuocia a

pra'i tóte sarcinele si indatoririle lui fačia cu societatea liniei ferate Rusciuk-Varn'a, dupa o intielegere a guvernului principatului cu Pórta si cu administratiunea acelei societati. Regulamentele celoru-lalte drumuri ferate, cari trecu prin principatu, se voru stabili asemenea printr'o intielegere intre guvernulu Bulgariiei cu inalt'a Pórta si cu administratiunile societatiiloru interessate.

Art. 10. Inalt'a Pórta va avé dreptulu de a se folosi de drumurile din Bulgari'a pentru transportari de ostiri, munitiuni si provisiuni in provincie, cari sunt dincolo de principatu si vice-vers'a. Pentru inlaturarea dificultatiilor si neintielegeriloru in exercitiulu acestai dreptu, in urm'a garantarii necesitatiiloru militare ale inaltei Porti, se voru stabili printr'unu regulamentu speciale conditiunile privitórie la acesta cestiune, printr'o intielegere intre inalt'a Pórta si administratiunea Bulgariiei in terminu de trei luni dela rati ficarea documentului de fačia.

Se intielege, ca acestu dreptu se repórta numai la ostirile otomane regulate, remanendu cu deseversire escluse cele neregulate basi-buzucii si cerchesii.

Inalt'a Pórta 'si reserva asemenea dreptulu, cá post'a s'a se póta amblá prin principatu si se intretiena intr'ensulu o linia telegrafica a s'a. Si aceste dóue puncte voru fi asemenea regulate in modulu si la timpulu mai susu aretatu.

Art. 11. Proprietarii musulmani séu altii, cari domiciléza afara din principatu, 'si potu mantiené intr'ensulu averile loru nemiscatórie, dandu-le in arenda séu administrandu-le printr'alte persóne. In locurile centrale si de capetenia ale poporatiunei voru funcioná comissiuni bulgare-turce sub controlulu commissariiloru russi si cu potere suverana voru otari in decursu de doui ani asupr'a tuturoru cestiuniloru de constatare a proprietatii, ce se voru redicá in privint'a averiloru imobile, cu cari ar' fi impreunate interese musulmane séu altele.

Totu asemenea comissiuni voru fi insarcinate cá in decursu de doui ani se reguleze tóte afacerile privitórie la stabilirea modului de instrainare a esplótarei séu folosirei in socotéla inaltei Porti a proprietati statului si a fundatiuniloru de pietate. (Vakouf.)

La expirarea numitulu terminu de doui ani tóte proprietatile, cari nu voru fi fostu reclamate, se voru vinde prin licitatiune publica si venitul se va imparti veduveloru si orfaniloru musulmani si c'hrestini, cari au devenite victimele ultimeloru evenimente.

Locuitorii Bulgariiei, cari caletorescu séu petrecu in alte tienuturi ale imperiului otomanu, sunt supusi legiloru si autoritatiiloru otomane.

Art. 12. Tóte cetatile dela Dunare voru fi distruse; pe viitoriu nu se voru mai construi intariri pe tiermurii acestui riu nici nu voru poté circula nave de resbelu pe apele principatelor Romani'a, Serbi'a si Bulgari'a, afara inse de navele stationarie si de vasele usióre destinate pentru serviciulu politiei fluviale si alu vamei.

Drepturile, datoriile si prerogativele comissiunei internationale a Dunarii de josu remanu neatinse.

Art. 13. Inalt'a Pórta ié asupr'a repararea guriloru Sulinei pentru a poté fi navigabile, cumu si despagubirea particulariloru, ale caroru averi ar' fi suferitu prin resbelu si prin intreruperea navigatiunei pe Dunare, scadiendu acesta indovita cheltuiéla de 500,000 franci din sum'a, pe care i-o datoresce comissiunea dunaréna.

Art. 14. In Bosni'a si Herzegovin'a se voru introduce immediatu propunerile europene, cari s'au comunicatu plénipotentiariiloru otomani in antai'a siedintia a conferintiei din Constantinopole, impreuna cu modificarile ce se voru stabili printr'o intielegere comuna intre inalt'a Pórta si intre guvernulu Russiei si alu Austro-Ungariiei. Remasitiile nu se voru mai cere, ér' veniturile curinte ale acestoru provincii pana la 1 Martiu 1880 se voru intrebuintia pentru despagubirea familiiloru refugiatiloru si locuitoriloru, forá ose-bire de religione si rasa, cari au fostu victimele evenimenteloru din urma, cumu si pentru acoperirea necesitatiiloru locale ale aceluor tieri. Sum'a, care va trebui apoi a se raspunde dupa dat'a mentionata guvernulu centralu, va trebui mai antaiu se se stabilésca printr'o intielegere speciale intre Turci'a, Russi'a si Austro-Ungari'a.

Art. 15. Inalt'a Pórta se indatoréza a aplicá intr'unu modu consciintiosu, in insul'a Creta regulamentulu organicu dela 1868, tienendu séma de dorintiele manifestate de poporatiunea pamenténa.

Unu regulamentu analogu si corespundietoriu cu trebuintiele locale se va introduce si in Epiru, Tesali'a si in celelalte parti ale Turciei europene, a caroru organizatiune speciale nu e prevediuta in documentulu de fačia.

Comissiuni speciale, in care elementulu pamenténu va fi considerabilu reprezentatu in fiecare provincia voru fi insarcinate de a ficsá amenuntele regulamentului. Resultatulu lucrariloru va fi supusu esamindarii inaltei Porti, care, inainte de a'lu pune in lucrare, va consultá pe guvernulu imperiale alu Russieloru.

Art. 16. Fiindu posibilu cá desiartarea tienuturilor Armeniei, ocupate de ostirile russe si care trebuie a se inapoi Turciei, se dé alocare la díctate si la incurcatori periculoase pentru bunele relatii ale ambeloru tari, inalt'a

Pórta se indatoréza a executá fora amnare imbuna reformele neaparate in provinciile locuite de armenii, garantá sigurantia armeniloru in contra Cardiloru si Cerchesiloru.

Art. 17. Inalt'a Pórta va acordá o deplin'a si remarginita amnestia tuturoru supusiloru otomani, cari s'au compromis in ultimela evenimente si de aceea tóte persoanele, cari au fostu arestate séu esilate din aceasta cauza, voru fi immediatu puse in libertate.

Art. 18. Inalt'a Pórta va cumpani seriosu opiniunea commissariiloru poteriloru midiuocitórie, pronunziata in privint'a posesiunei orasiului Kothur, si va severi lucrari ficsate in stipulatiunile privitórie la frontariela turco-persiane.

Art. 19. Despagubirea de resbelu si a poteriloru cauzate Russiei, pe care le reclama M. S. Imperiului si care inalt'a Pórta s'a obligatu de a le raspunde, sunt armatóriile:

a) 900 milióne ruble cheltuieli de resbelu. (Intretinerea armatei, despagubirea pentru materialulu si pentru provisiunile trebuincióse in resbelu.)

b) 400 milióne ruble despagubire pentru tiermulu mediatu alu tierii, pentru esportu, industria si linia ferate.

c) 100 milióne ruble despagubire pentru invasiunea din Caucasu.

d) 10 milióne ruble despagubire si interese pentru supusii si instituttele rússesi din Turci'a.

Totalu 1410 milióne ruble.

Avendu inse in vedere calamitatea financiara a Turciei si in conformitate cu dorint'a M. S. Sultanului, guvernulu Russiloru se invoiesce, cá partea cea mai importanta susu specificata se fia inlocuita prin armatórii dari de teritoriu.

a) Sandjaculu Tulcei, adica tienuturile (cazas) Sulin'a, Mamschdie, Isakcea, Tulcea, Macinu, Pat Hirsiov'a, Kustengea si Medjidia, cumu si insulele insulele Sierpiloru. Russi'a, nevoidu a anecluri si insulele Deltei, si reserva dreptulu de cu o parte a Basarabiei, care i s'a luata dela 1856, si care se margineasca spre mediadi de pe valea braçului Kilia si cu gurile Stary-S

b) Ardahan, Kars, Batum, Bajasid si tota la Saganiugh. In trasuri generale linia granit' tiermulu Marei-negre, urméza crest'a muntilor partu valea Hop'a de valea Caroth si sirulu mediatu de orasiulu Artvinu pana la riulu satele Allat si Bechagui, dupa aceea, trecundu muntiloru Derwenik-Gheki, Herzesor si Ved peste crest'a, care desparte up'a Tortum-Oiai a trece peste verfuri pe la Yali-Bibine si pe la Kilis'a si se sfirsesce la riulu Tortum-Oiai; de sirulu muntelui Sivzi-Dagh pana in virfulu lui, mediadi pe dinaintea satului Nerimian spre unde se indrepta apoi spre Zivinu, de unde merge lenga drumulu, care duce dela Zivinu la Korrosan si se indrepta la mediadi peste Saganluk pana la satulu Gollitschman; de crest'a Cariandagh, 10 verstes spre mediadi de taju ajunge la stramtórea Muzacial. De aici granitia merge lungulu crestei Alladagh si virfulu Hori si Tandure mediadi strabate dela valea Bajasidu érași vechile turco-persiane, oprindu-se spre mediadi de laculu Kazh

Granitiile definitive ale teritoriiloru anesate care sunt desemnate pe chart'a glatorata, se de-o comissiune compusa din delegatii Acesta comissiune va avé in vedere atat tatiiloru catu si conditiunile unei administratiuni gura e in stare de a asigura linistea ter

c) Teritoriile mentionate in §8. a) se voru date Russiei cá echivalentulu sumei de un milióne ruble.

Intru catu privesce restulu despagubirei, 10 milióne, pe care Turci'a e datorá a le punitate pentru supusii russi si pentru instituttele Turci'a, modulu de plata alu acelei sume si gcesarie se voru stabili printr'o intielegere intre imperiale alu Russiei si intre guvernulu M. S. Sulta

d) Acele dóue milióne ruble, ce se reclame demnitate pentru supusii russi si pentru instituttele din Turci'a se voru plati in proportiune, dupa cumu esaminá reclamatiunile interessatiiloru de catre ambasada rússu la Constantinopole si voru fi transmise inaltai Porti.

Art. 20. Inalt'a Pórta va lua masuri eficace de a pune capetu prin buna invoiéla cestiuniloru de utigio pendinte de mai multu ani ale supusiloru russi, de a' despagubi si de a executá sentintiele fora infardiere.

Art. 21. Locuitorii din teritoriile cedate Russiei, cari 'si voru stramutá locuint'a afara din aceste teritoc, sunt liberi de a emigrá vendiendusi proprietatila acestu sfersitu l se acorda unu terminu de ratificarea documentului de fačia. Dupa acest cuitorii, cari nu voru fi paraitu tíer'a si a vendutu proprietatile nemiscatórie, voru remané

(Va urma)

Ajutorie pentru raniti.

Brasov, in Februarie 1878.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subcomandantul prin din A. Horia dela romanii din comuna Sighisiora si 18 comune din giuru in bani, suma 207 florini si in obiecte 1 lada, greutate 96 kilograme, pe care le amu transmis prietenului Dimitrie Gr. Ghic'a, presedintele „Crucei rosii” la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

I. Din Sighisiora: A. Horia 15 fl., Zacharia Boiu protopopu 2 taleri in arginta, Ioanu Siandru 5 fl., Erofteiu Iteaja 1 fl., Basilu Carnea 2 fl., Zacharia Puscariu 2 fl., Ioanu Cristianu 1 fl., Ioanu Ganea, preotu 2 fl., Nicolau Sabasia 1 fl., Demetria Partia 3 lei in arginta, Nicolau Cofaru, parochu 1 fl., Zacharia Ganea 1 fl., Teodoru Danu, adiantu 1 fl. in arginta, D. V. Moldovanu 2 fl., Dumitru au 5 fl. — Sum'a 38 fl., 2 taleri, 3 lei si 1 fl. in arginta (argintulu laolalta 7 fl.), peste totu 45 fl.

II. Din Sighisiora: Ioan'a Boiu, protopresbit. 2 fl. si 3 lepede, Ioan'a V. Moldovanu, preotésa, 2 camasi noue, veduva Maria Cioidu, invel. 2 ismene, Zacharia Ferezanu 20 cr., An'a Timariu 5 cr., G. Catana 20 cr., veduva Elena Eia 10 cr., veduva Maria Filipu 1 camasia, Sof'a Comsa 20 cr., Ioan'u Teodoretu 20 cr., Floré St. Ciulea 20 cr., Nicolau Homorodianu 20 cr., Zaharia Moldovanu 1 camasia si 1 metru panza, George Almasianu 10 cr., Sof'a Ghicociana 10 cr., George Hedrea 10 cr., Petru Chioresanu 1 camasia, Ioanu Chelemenu sen. 20 cr., si 2 camasi, Dumitru Munteanu 20 cr., Teodoru Dragomiru 10 cr., Nicolau Damiana sen. 10 cr. si 1 camasia, Nicolau Damiana jun. 10 cr. si 78 centimetre panza, Eli'a Pupeza 10 cr., Maria Hedrea 20 cr. si 1 metru panza, Nicolau Puraganu 10 cr. si 1 camasia, Stefanu Dragomiru 20 cr., Munteanu 20 cr., George Campeanu 20 cr., George Jun 10 cr., Stefanu Comaniciu 10 cr., Floré Ciuleu si 1 ismena, Eli'a Stolemonu 10 cr., Stefanu Ferezu 20 cr. si 2 camasi, Stefanu Coroianu 20 cr., Stefanu au 20 cr. si 2 metre panza, Georgiu Mosora 30 cr., Simeriu 20 cr., Nicolau Gheorghalau 10 cr., Vasiliu 20 cr., Michailu Staiaru 20 cr., Georgie Hedria Lazaru Pschiria 10 cr. si 1 metru 56 centimetre Georgiu Teodoretu 20 cr., Lazaru Moldovanu 20 cr., Ioanu 10 cr. si 1 camasia, Stefanu Chelemenu Simeriu 20 cr., Ioanu Gleja 30 cr., Ioanu Campeanu 20 cr., Ioanu Timariu 30 cr., Zacharia Staiaru Ioan'u Toma 20 cr., Nicolae Gavrilu 20 cr., An'a sen. 10 cr., veduva Simoft'a Cazanu 10 cr., An'a sen. 10 cr., Petru Manta 20 cr., Ioanu 20 cr. si 1 camasia, veduva An'a Filipu 20 cr., si 1 camasia 1 1/2 metre panza, Lazaru Boianu 10 cr., An'a 10 cr., Elen'a Simeriu 10 cr., Dumitru 10 cr., Vasiliu Otteanu 15 cr. si 1 carpa, Ved. 10 cr., Zacharia Tornea 20 cr., 1 1/2 metr. An'a Simeriu 20 cr., Pavelu Rupeanu 20 cr. si 1 camasia, Ioan'u Homorodan 20 cr., Eli'a Ferezanu 20 cr., An'a 10 cr., Stefanu Barbatu 15 cr., Nicolau Ioan'u Salasianu 30 cr., Nicolau Pasc. 20 cr. si 2 metre panza, Michailu Moldovanu 20 cr., Stefanu Pasc. Moldovanu 20 cr. (Va urma)

Vladeni, 4 Martiu 1878.

Prin darurile ofrandele oferite din mai multe surse fraților nostri de peste Carpati, cari independența scumpoilor lor patrie si pentru unicitate noastra la demnitatea convenita, amu oftatu ca nu potema se le vanina intru ajutoriu catu de pentru ca ne abasam a apelá la poporu, care cu a bisericii, acuma de trei ani si-a storsu mai tóte Printre alte multe plagi, ce ne incungiura de tóte apoi si bota de vite ce si acuma domnesce in vatra comuna Tieshianu a pusu pe sermanii locuitori in desperare si ingritie, si fiindu-ca ómenii de se hranescu nepotendu ale miscá din

grajdu din tótna sunt lipsiti cu totul. Si cu tóte acestea, candu am deschisu cuventu catra ei, cu bucuria mi-au respunsu, ca pentru fratii lor, cari se lupta asia de vitejesce in catu au pusu pe intrég'a Europa in uimire, sunt gat'a a imparti bucatu'a din urma cu ei.

La audirea acestor'a, credemu dle redactoru, ca amu tresaltatu de bucuria, amu transmisu jurati comunali insoçiti de epitropii bisericii pe la usile chrestiniloru buni si mai toti au contribuitu din ce au avutu — care cu bani, care cu bucate, muierile cu panza s. a., si vendiendu-se tóte acestea, s'a facutu o suma de 31 fl. 70 cr. v. a., care ve rogu a le tramite la locurile competente si deca veti aflá puçinu locu in pretiuitulu diariu, ce'lu redigetii, se dati si acestea publicitatii, pentru care ve alaturu si lista contributoriloru. Primiti s. c. l.

Iacobu Zorc'a, notariu cercualu.

List'a despre ofrandele benevole, colectate in comunitatea Vladeni pentru soldatii romani raniti in resbelulu russo-turcu: Iacobu Balcesiu, parochu 1 fl., Iacobu Zorc'a notariu 1 fl., Simeonu Balchesiu, primariu 40 cr., Ioanu Podariu, inventatoriu 40 cr., Andreiu Martinu, colectoriu 30 cr., Andreas Petri sen. 1 fl., Andreas Petri jun. 50 cr., Daniele Frank 50 cr., Mihaile Steblea 10 cr., Simeonu Campeanu 10 cr., Tom'a Micu 40 cr., Tom'a Campeanu 20 cr., Stefanu Zorc'a 10 cr., Sidopse Flinta 4 cr., Maftieu Balcesiu 10 cr., Stefanu Sandi 5 cr., Ioanu Steblea 10 cr., Iacobu Z. Micu 6 cr., Iuonu Davidu 10 cr., Dumitru Persieni 4 cr., George Steblea 10 cr., George G. Micu 20 cr., George D. Micu 10 cr., Ioanu N. Bozocoa 10 cr., Ilie B. Micu 12 cr., Zachiu Petricanu 12 cr., Ilie Potcove 10 cr., Nicolae Campeanu 10 cr., Ilie Lescoiu 10 cr., Nechi'a Steblea 6 cr., Ioanu I. Micu 10 cr., Petru B. Micu 20 cr., Nistoru Potcove 10 cr., Chipereanu Potcove 20 cr., Iordache Curcubeta 6 cr., Gavrilu Potcove 5 cr., Vasilie Beleiu 6 cr., Gavrilu Meiu 10 cr., Zachiu Zorc'a 10 cr., George Inache 20 cr., Iacobu Nistoru 10 cr., Pavelu Beleiu 12 cr., Tom'a Fuiorea 10 cr., Iuonu Istvanu 10 cr., Iuonu Secui 5 cr., George G. Potcove 20 cr., Ilie Steblea 12 cr., Ilie Zachiu Micu 10 cr., An'a si Elen'a Steblea 24 cr., Bucur'a I. Potcove 24 cr., Elen'a N. Sandi 12 cr., Elen'a I. Lallu 12 cr., Ecaterina A. Pascu 24 cr., Elen'a G. Steblea 18 cr., Gherghin'a I. Potcove 18 cr., Maria G. Steblea 12 cr., Justin'a F. Micu 12 cr., Parasciv'a T. Dragosiu 12 cr., cei mai multi locuitori din comuna inse au contribuitu cu bucate, unii cate 1 litru, altii cate 1/2 litru, éra alti cate 2 litre, care s'a adunatu cu totul 4 3/4 galete si vendienduse au esitu in baiii 19 fl. 10 cr. v. a.

Sum'a 30 fl. 42 cr., Alte haine vindute 1 fl. 27 cr. La olalta 31 fl. 70 cr.

Vladeni, in 15 Februarie 1878.

Iacobu Zorc'a, notariu.

Cluslu, 21 Martiu 1878.

List'a ofrandelor colectate in comuna Frata pentru soldatii romani raniti in resbelulu din Orientu: Iacobu Mog'a, proprietariu 5 fl., Rosali'a Mog'a 5 fl., Moldovanu Dumitru 50 cr., Popu Costánu 30 cr., Popu Lazaru 20 cr., Armanca Ilie 10 cr., Popu Vasilie 10 cr., Somlea Petre 12 cr., Isticu Toaderu 10 cr., Trifu Vasilica 20 cr., Florea Ilie 10 cr., Pasc'a Iacobu 20 cr., Florea Iacobu 10 cr., Zehanu Marior'a 10 cr., Popu Simionu 10 cr., Moldovanu Iosifu 10 cr., Germanu Dumitru 20 cr., Rusu Dumitru 30 cr., Cristea Samaila 20 cr., Moldovanu Iuonu 12 cr., Trifu Iuonu Tiforu 10 cr., Rusu Vasilie 10 cr., Ploscariu Iuonu 10 cr., Negrea Iacobu 10 cr., Mog'a Iuonu 20 cr., Mascalanu Indrei 10 cr., Trifu Iuonu lui George 10 cr., Trifu Dumitru 10 cr., Hrastasanu Iános 10 cr., Munteanu Vlasu 10 cr., Pusca Iuonu betranu 10 cr., Popu Irimie 20 cr., Casoni Nutiu 10 cr., Soporau Vasilie 10 cr., Rusu Macarie 10 cr., Dirlea Lazaru 10 cr., Susan'a Popu 7 bucati ridie si 2 coti panza, Nastasi'a Casoni 1 b. r., Maria Trifu 1 b. r., Nastasi'a Armanca 2 b. r., Nastasi'a Popu 1 b. r. si 1 camasia, Maria Hrastasianu 1 b.

r., Marior'a Zehanu 1 b. r. si 1 1/2 coti panza, Dochitza Bozanu 2 coti panza, Torean'a Negrea 1 1/2 coti panza, Nastasi'a Moldovanu 1 b. r., Anic'a Moldovanu 2 b. r., 2 darabu panza, Paraschev'a Moldovanu 2 coti panza, Nastasi'a Haj'a 1 1/2 coti panza, Anic'a Losiganu 1 b. r., Maria Ploscariu 1 1/2 coti panza, Ilisc'a Negrea 1 cotu panza, Marinic'a Trifu 1 b. r. si 1 c. panza, Rebec'a Somlea 1 darabu panza, Popu Teodoru 10 cr., Ploscariu Iuonu Teodoru 20 cr., Trifu Nicolae lui George 10 cr., Trifu George lui Gavrilu 10 cr., Somlea Nicolae 10 cr., Padureanu Mihail'a 2 coti panza, Muieria lui Mog'a Dumitru 1 darabu sterg., muieria lui Mog'a Iuonu 1 d. r., Muieria lui Mog'a Davidu 1 b. r., Petrusiu Iuonu 1 fl., Muieria s'a 2 b. r., Zsúcanu George 1 1/4 coti panza si 20 cr., Riti Macauei puçine ridie, Popu Toaderu 2 coti panza si 1 camasia, dn'a Iacobu Mog'a 12 bucati panza, 4 fetie de perine, 4 camesi, 2 lepede, 1 façia de mésa si puçine scame; Teodoru Iulianu 1 fl., Amali'a Iulianu 1 banu de argintu, 1 stergariu, 2 coti panza si 1 ciarsiafu (lapedeu). Sum'a totala in bani: 17 fl. 74 cr. si unu banu de argintu. Spesele expedierii 3 fl. 4 cr.; remanu 14 fl. 70 cr. Dn'a Oprisiu din Cluslu 2 chile scama fina.

Stimate dle Redactoriu! Bani, scamele si panza noi susu specificate cu datulu de astadi le-amu transmis dle I. Manole in Brasov, pentru a le inaintá la loculu dle Binevoiti a dá publicitatii list'a acest'a. Primiti s. c. l.

Maria Ilie.

Publicare de licitatiune.

Comun'a bisericésca gr.-or. din Resnov, dupa ce si-au primitu aprobarile necesari dela autoritatile mai inalte competinti, — in diu'a de 23 Aprilie st. v. 1878 la 10 óre a. m. va vinde prin licitatiune verbala publica padurea de fagu de pre muntele bisericii Baiu séu Dihamu aflatoriu in Romania, districtulu Prahova.

Condiuniile de licitare precumu si alte aplicari se potu capeta si respective vedé in scóla romana de aici, unde se va tiené si licitatiunea.

Resnov, 20 Martiu 1878.

1—3 Comitétulu parochiale.

Nr. 233.

3—3

Concursu.

Spre ocuparea posturilor de vice-notari impregnate cu functiunea de tutori publici comunali in comunele afiliate.

1. Dragusiu. Sambat'a superioare apusana, Sambat'a superioare resariteana, si Vistea superioare cu leafa anuale de 140 fl. cu locuinta in Dragusiu.
2. Besimbacu, Sambat'a inferioare, Vistea inferioare cu leafa anuale de 80 fl. cu locuinta in Vistea inferioare.
3. Arpasiulu inferioare, Corbi, Ucea inferioare si Uce'a superioare cu leafa 120 fl. si locuinta in Uce'a inferioare.
4. Arpasiulu superioare, Opri'a Cartisiór'a, Stréza Cartisiór'a si Scoreiu cu leafa anuala 130 fl. si locuinta in Stréz'a Cartisióra.
5. Porumbaculu inferioare, Porumbaculu superioru si Sarat'a cu leafa 120 fl. si locuinta in Porumbaculu inferioare.
6. Gainariu feldióra, Kolun, Rucaru si Noulu romanu cu leafa 120 fl. si locuinta in Noulu romanu.
7. Carti'a sasiésca numai cá tutore comunalu cu leafa de 40 fl. pe anu si locuinta in Carti'a sasésca, — se escrie, pe basea conclusului onoratei comisiuni municipale comitatense din siediinti'a tienuta in 3-a Octobre 1877 pt. 113 alu protocolului si pe basea art. de lege XX § 173 din anulu 1877, prin acésta concursu cu terminulu de 12-a Aprilie a. c. st. n.

Se provóca deci toti aceia, cari voiesca a concura la unulu din acesse posturi specificate, sesi inainteze suplicele instruite cu documentele convenite la subscrisulu negresitu, pana la terminulu defiptu, pentru ca cele mai tardiu ajunse nu se voru lua in considerare.

Oficiulu pretorialu.

Arpasiulu inferioare 28-a Marte 1878.

Negrilla, pretora.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 9 Apriliu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	61.60	Oblig. rurali ungare	76.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	65.50	" " Banat-Timis	77.25
Losurile din 1860	111 —	" " transilvane	—
Actiunile bancei nation	798. —	" " croato-slav	78. —
" instit. de creditu 215.25		Argintulu in marfurii	106.15
Londr'a, 3 luni	121.30	Galbini imperatesci	5.71 1/2
		Napoleond'ori	9.71
		Marci 100 imp. germ.	59.75

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Carol Muresianu.

Tipografia: Ioane Gott si fiii Hanu.

Fóia pentru toti — cu ilustratiuni.

Redactor I. Al. Lápédát. Editor Visarion Roman.

Apare in Sibiiu (Transilvania) in numerii de 1 1/2 cóla pe septémána si in volumuri de 6 cóle la câte 4 septémáni. Pe an 13 cóle in 52 numerii séu 13 volumuri. Tipar bun, hártie fina, ilustratiuni frumóse.

Aduce articoli de sciintá, ofere lecturá delectátóre, pledézá pentru adevér, pentru bine si pentru frumos.

Prețul abonamentulu:

Pe an	8 fl. — cr.	pentru România, 20 lei — banii.
Pe 6 luni	4 " 40 "	11 " — "
Pe 3 luni	2 " 40 "	6 " — "
Un volum	70 "	1 " 70 "
Un număr	20 "	— " 45 "

Abonamentele se fac la editoru V. Roman in Sibiiu, la tóte librariile si la oficiile postale.

Numere si volume complete dela 1 Ianuarie 1878. Inca pentru nouii abonati.